

Innst. O. nr. 71

(1999-2000)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endringer i lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere m.m.

Ot.prp. nr. 34 (1999-2000)

Til Odelstinget

PROPOSISJONENS HOVEDINNHOLD

Sosial- og helsedepartementet legger i proposisjonen fram forslag til endringer i lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere.

Videre foreslås enkelte presiseringer i lov 23. desember 1988 nr. 110 om statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon.

Pensjonsordningen for sykepleiere omfatter offentlig godkjente sykepleiere som er tilsatt i stilling ved kommunale, fylkeskommunale eller private helseinstitusjoner. Pensjonsordningen gir ytelser etter bestemmelser som i hovedsak svarer til reglene for Statens Pensjonskasse.

Pensjonsordningen for sykepleiere administreres av Kommunal Landspensjonskasse, og ledes av et styre på tre medlemmer. Ett medlem representerer sykepleierne og ett arbeidsgiverne. Forslagene i proposisjonen i lov om pensjonsordning for sykepleiere er basert på tilråding fra styret for ordningen.

Proposisjonen bygger i stor utstrekning på Ot.prp. nr. 94 (1998-1999) om endringer i lov om Statens Pensjonskasse og i enkelte andre lover. Der ble det foreslått å gjøre om etterlattepensjonene i Statens Pensjonskasse og pensjonsordningen for apotekeretaten fra såkalte brutto- til nettoppensjoner.

En omlegging til netto etterlattepensjoner er etter dette nødvendig for at systemet med overføring av opptjente pensjonsrettigheter i offentlig sektor fortsatt skal kunne omfatte pensjonsordningen for sykepleiere, når det gjennomføres slike endringer i Statens Pensjonskasse. Overføringssystemet krever tilnærmet identiske ordninger.

I dag er brutto ektefellepensjon fra sykepleierordningen 60 pst. av den avdødes tjenstepensjon. Ektefellepensjonen samordnes/reduseres deretter mot folketrygd og eventuelle andre tjenstepensjoner den gjenlevende mottar, og inntektsprøves mot gjenlevendes arbeidsinntekt.

Nettoppensjonen som foreslås skal være unntatt både fra samordning og inntektsprøving. Forslaget innebærer at Pensjonsordningen for sykepleiere kan utmåle og utbetale ektefellepensjon direkte som et netto tillegg til folketrygden, uten å forholde seg til pensjonistens arbeidsinntekt og eventuelle andre pensjonsytelser. For pensjonsordningen innebærer dette en vesentlig administrativ forenkling, samtidig som det for den enkelte pensjonist vil være lettere å forstå hvordan det utbetalte pensjonsbeløpet framkommer.

Departementet foreslår at ektefellepensjonene i pensjonsordningen for sykepleiere i likhet med Statens Pensjonskasse skal utgjøre 9 pst. av den avdøde ektefellens pensjonsgrunnlag. Endringen antas å medføre merutgifter på om lag 50 mill. kroner isolert sett for pensjonsordningen for sykepleiere.

Departementet foreslår at endringene trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. I Ot.prp. nr. 94 (1998-1999) er det lagt opp til at dette vil kunne bli fra 1. juli 2000 for tilsvarende endringer i lov om Statens Pensjonskasse. Det tas sikte på samme ikrafttredelsesdato for pensjonsordningen for sykepleiere.

Videre foreslås at barnpensjoner fra sykepleierpensjonsordningen gjøres om fra brutto- til nettoppensjonsytelser, og at ytelsene skal utgjøre 15 prosent for hvert barn. Samtidig foreslås retten til barnpensjon utvidet med to år, slik at det kan ytes barnpensjon fram til fylte 20 år.

Departementet foreslår at endringene trer i kraft fra den tiden Kongen bestemmer, og at de skal gjelde bare for barnpensjoner som innvilges etter at endringene er trådt i kraft. Det vil si at barnpensjoner utmålt etter bruttoprinsippet vil løpe i en god del år framover. I Ot.prp. nr. 94 (1998-1999) er det lagt opp til at ikrafttredelsestidspunktet vil kunne bli fra 1. juli 2000 for tilsvarende endringer i lov om Statens Pensjonskasse. Departementet tar sikte på at endringene i sykepleierpensjonsloven skal tre i kraft fra samme tidspunkt.

Andre forslag av materiell betydning i lov om pensjonsordning for sykepleiere:

Utvidet rett til ektefellepensjon

Departementet foreslår at ektefellepensjon også kan ytes etter et medlem som gifter seg etter fylte 65 år, eller etter at medlemmet er innvilget uførepensjon. Forslaget innebærer en økonomisk trygghet uavhengig av alder og av om vedkommende er fullt yrkesaktiv eller pensjonist ved ekteskapsinngåelse. Dette er også en oppfølging av tilsvarende forslag i Ot.prp nr. 94 (1998-1999).

Departementet foreslår at endringen trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer, og at den skal gjelde for dødsfall som finner sted etter at endringen er trådt i kraft.

Karenstid for rett til ektefellepensjon

Av forsikringsmessige hensyn foreslår departementet samtidig en karenstid for rett til ektefellepensjon. Det skal ikke ytes ektefellepensjon dersom medlemmet dør innen ett år etter ekteskapsinngåelse, eller ett år etter ansettelse med rett til medlemskap i sykepleierpensjonsordningen. Begrensningen gjelder bare dødsfall som skyldes en sykdom medlemmet led av ved disse tidspunktene. Forslaget svarer til tilsvarende regler i Statens Pensjonskasse.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer, og at den skal gjelde for dødsfall som finner sted etter at endringen er trådt i kraft.

Forenklet inndrivning av forfalte krav

For å forenkle pensjonsordningens arbeid med å inndrive pensjonspremie, foreslås det at forfalt premieinnbetaling til sykepleierpensjonsordningen skal være tvangsgrunnlag for utlegg. Lov om Statens Pensjonskasse har tilsvarende regel.

Departementet foreslår at endringen trer i kraft straks.

Unntak fra medlemskap

Departementet foreslår like innmeldingsregler i sykepleierpensjonsordningen for alders- og uførepensjonister som fortsetter i arbeid etter uttak av pensjon, uavhengig av om vedkommende er i fast stilling eller arbeider på timebasis. Videre foreslås korresponderende tilpasninger i reduksjonsreglene for løpende alderspensjon.

Departementet foreslår å oppheve kravet om minst 10 pst. stilling for at personer med alders- eller uførepensjon skal innmeldes i sykepleierpensjonsordningen. Dagens krav om minst 14 timers arbeid pr. uke for medlemskap i pensjonsordningen vil dermed gjelde både yrkesaktive og pensjonister. Samtidig

foreslås det å oppheve grensen på minst 10 prosent stilling for reduksjon av løpende pensjon.

Departementet foreslår at endringene trer i kraft straks.

Aldersgrenser ved overgang til ny stilling

Det foreslås at sykepleiere som i løpet av de siste ti årene før pensjonering går over fra en stilling med aldersgrense 65 år til en stilling med 70 års aldersgrense, skal kunne beholde retten til å ta ut alderspensjon fra fylte 65 år. Tilsvarende gjelder i andre tjenestepensjonsordninger.

Andre lovendringer

I lov om pensjonsordning for sykepleiere foreslår departementet blant annet følgende lovtekniske presiseringer og justeringer:

- På grunn av ny lov om spesialisthelsetjenesten, foreslås sykepleierpensjonslovens omfangsbestemmelser noe omformulert. Departementet presiserer at lovendringen verken tar sikte på en utvidelse eller innstramming av personkretsen i ordningen. Departementet foreslår at lovendringen trer i kraft fra det tidspunkt lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. trer i kraft. Det tas sikte på at denne loven trer i kraft fra 1. januar 2001.
- Det foreslås presisert at medlemmet har plikt til å gi opplysninger om andre relevante pensjons- og trygdeytelser. Departementet foreslår at lovendringen trer i kraft straks.

I lov om statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon foreslås det følgende administrative justeringer og presiseringer:

- Hjemmel for at Rikstrygdeverket i visse tilfeller kan gi inntektsopplysninger til andre administrative organer.
- Presisering av reglene om tilbakekreving av for mye utbetalt pensjon.

Departementet foreslår at endringen skal gjelde fra 1. august 2000.

KOMITEENS MERKNADER

Overgang fra brutto til netto ektefellepensjoner - §§ 19a og 19b

Komiteen viser til at departementet går inn for at ektefellepensjonsordningen for sykepleiere gjøres om fra såkalte brutto- til nettoppensjonsytelser. Dette innebærer at pensjonene verken skal samordnes mot folketrygden eller inntektsprøves, noe som er en vesentlig forenkling.

Komiteen har merket seg at etter gjeldende regler yter Pensjonsordningen for sykepleiere i dag ektefellepensjon til gjenlevende ektefelle etter et avdød medlem i pensjonsordningen. Garantert bruttopensjon utgjør 60 prosent av den alderspensjon medlemmet hadde eller ville fått om vedkommende med uforandret pensjonsgrunnlag hadde fortsatt i tjenesten til aldersgrensen (lov om pensjonsordning for sykepleiere § 19 femte ledd). Som hovedregel skal ektefellepensjonen imidlertid reduseres dersom gjenlevende har arbeidsinntekt eller mottar andre pensjons- eller trygdeytelser.

Tjenestepensjonen skal redusere/samordnes når den gjenlevende har eller forventes å få en arbeidsinntekt som overstiger halvparten av grunnbeløpet i folketrygden (kr 23 475 per 1. mai 1999). Reduksjonen skal utgjøre 40 prosent av den overskytende inntekten (§ 20 første ledd bokstav a).

Komiteen viser videre til at det foreslåtte forslaget er en oppfølging av tilsvarende forslag i Ot.prp. nr. 94 for 1998-1999 om å gå over fra brutto til netto etterlattepensjoner i Statens Pensjonskasse, som er basert på tilrådinger fra Nettopensjonsutvalget (NOU 1990: 21 Offentlig nettopensjon og Samordningsutvalget (NOU 1995: 29 Samordningen av pensjons- og trygdeytelser).

Samordningsutvalget pekte på at et av de største problemene med dagens samordningssystem er når en person mottar etterlattepensjon fra en tjenestepensjonsordning, og samtidig mottar både egen tilleggs-pensjon fra folketrygden og tilleggspensjon fra en avdød ektefelle. Utvalget uttalte videre at et nettosystem for etterlattepensjoner vil innebære en betydelig forenkling i forhold til dagens bruttosystem.

Komiteen har merket seg at departementet mener at dagens system er administrativt krevende. Pensjonsordningen for sykepleiere må innhente og forholde seg til en rekke opplysninger som får direkte betydning for hvilket pensjonsbeløp som skal utbetales til avdødes ektefelle.

Det nye forslaget innebærer at Pensjonsordningen for sykepleiere kan utmåle og utarbeide ektefellepensjon direkte som et rent (netto) tillegg til folketrygd-pensjon og inntekt som pensjonisten måtte ha. For pensjonsordningen innebærer dette en vesentlig administrativ forenkling, samtidig som det for den enkelte pensjonist vil være lettere å forstå hvordan pensjonsbeløpet som utbetales framkommer.

Komiteen har merket seg at departementet viser til at en overgang til et nettosystem for ektefellepensjon innebærer at personer som har arbeidsinntekt eller som mottar andre pensjonsytelser, vil kunne få en høyere utbetaling fra Pensjonsordningen for sykepleiere enn etter dagens regler. På den annen side vil personer uten eller med lav arbeidsinntekt kunne få noe lavere pensjonsutbetaling. Det samme gjelder også for personer som mottar andre pensjons- eller

trygdeytelser med lave beløp. På bakgrunn av at det er lagt opp til en pensjonsprosent på ni, og fordi en kostnadsnøytral pensjonsprosent i sykepleierordningen ligger i underkant av fem, vil imidlertid de fleste ektefellepensjonister tjene på omleggingen. Fordi de fleste sykepleiere er kvinner, vil omleggingen i stor grad berøre menn.

Komiteen støtter den foreslåtte endringen i lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere som gjør at ektefellepensjoner i Pensjonsordningen for sykeleiere gjøres om fra såkalte brutto- til nettopensjonsytelser.

Overgang fra brutto til netto barnepensjoner - §§ 23 og 24

Komiteen viser til at departementet foreslår at barnepensjonene fra Pensjonsordningen for sykepleiere blir gjort om fra brutto- til nettopensjoner.

Komiteen har merket seg at barnepensjonene fra Pensjonsordningen for sykepleiere er i dag bruttopensjoner, det vil si at pensjonene skal samordnes med pensjon fra folketrygden og andre tjenestepensjonsordninger.

Komiteen har merket seg at i dag gis det ordinær barnepensjon fram til barnet fyller 18 år når en eller begge foreldrene dør (lov om pensjonsordning for sykepleiere § 23 første ledd). Pensjonsordningens styre kan tilstå hel eller delvis pensjon fram til fylte 21 år under visse vilkår dersom vedkommende er under utdanning (§ 23 andre ledd).

Komiteen viser til at departementet foreslår at barnepensjonene i Pensjonsordningen for sykepleiere blir lagt om til nettopensjoner med en fast sats på 15 prosent for hvert barn av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde og at pensjonene gis med lik sats til alle barn og fram til barnet fyller 20 år.

Komiteen har merket seg at departementet mener at netto barnepensjon innebærer en vesentlig administrativ forenkling for Pensjonsordningen for sykepleiere. Dette henger sammen med mindre behov for informasjon og med hensyn til beregningen, kontroll og utbetaling.

Komiteen støtter den foreslåtte endringen om at barnepensjonene i Pensjonsordningen for sykepleiere blir gjort om fra brutto- til nettopensjon med en fast sats på 15 prosent for hvert barn av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde og at pensjonene gis med lik sats til alle barn og fram til barnet fyller 20 år.

Utvidet rett til ektefellepensjon - § 19 tredje ledd

Komiteen viser til at departementet foreslår å innføre rett til ektefellepensjon også når ekteskapet er inngått etter at medlemmer er fylt 65 år, eller etter at medlemmet har fått rett til uførepensjon. Disse medlemmene blir da likestilt med de medlemmene som gifter seg før et av disse tidspunktene.

Komiteen har merket seg at Pensjonsordningen for sykepleiere i dag ikke gir ektefellepensjon etter at medlem som giftet seg etter at han eller hun fylte 65 år. Rett til ektefellepensjon inntre heller ikke dersom ekteskap inngås etter at et medlem har fått rett til uførepensjon med en uføregrad på minst 50 prosent.

Komiteen er tilfreds med at forslaget innebærer en økonomisk trygghet uavhengig av alderen til medlemmet når vedkommende gifter seg, og av om vedkommende er fullt yrkesaktiv eller pensjonist ved ekteskapsinngåelsen.

Komiteen støtter de foreslåtte endringer om å innføre rett til ektefellepensjon også når ekteskapet er inngått etter at medlemmet er fylt 65 år, eller etter at medlemmet har fått rett til uførepensjon.

Karenstid for rett til ektefellepensjon - § 19 tredje ledd

Komiteen vier til at departementet foreslår at rett til ektefellepensjon ikke skal inntre dersom medlemmet dør innen ett år etter ansettelse med rett til medlemskap i pensjonsordningen, eller etter at ekteskapet ble inngått. Dette gjelder bare dødsfall som skyldes sykdom som medlemmet led av ved ansettelsen eller ekteskapsinngåelsen, og som en av ektefelle- ne må antas å ha kjent til.

Komiteen har merket seg at de nye reglene foreslås som en forlengelse av forslaget om innføring av rett til ektefellepensjon etter et medlem som gifter seg etter 65 år, eller etter at vedkommende er blitt uførepensjonist. Reglene vil imidlertid gjelde generelt.

Komiteen har merket seg også at tilsvarende karensregel finnes i lov om Statens Pensjonskasse § 33 bokstav a.

Forenklet inndrivning av forfalte krav - §28

Komiteen viser til at departementet foreslår at forfalt premieutbetaling skal være tvangsgrunnlag for utlegg.

Komiteen har merket seg at styret i Pensjonsordningen for sykepleiere har lagt til grunn at pensjonsordningen har et ansvar for å følge opp at innmelding foretas i de tilfellene det er lovbestemt.

Komiteen har merket seg at etter gjeldende rett må pensjonsordningen først gå til rettslige skritt for å få dom eller kjennelse for kravet før begjæring om utlegg kan sendes namsmannen.

Komiteen har merket seg at departementet legger til grunn at det vil være en vesentlig forenkling dersom kravet mot arbeidsgiver om innbetaling av tilskott og krav om forfalt innskott fra arbeidstaker kan inndrives uten at kravet først er fastslått i dom.

Øvrige lovendringer

Komiteen har merket seg de øvrige forslag til lovendringer i proposisjonen, og slutter seg til dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiets viser til Fremskrittspartiets merknader og forslag i Innst. O. nr. 57 (1999-2000) om Statens Pensjonskasse, jf. Ot.prp. nr. 94 (1998-1999). Disse medlemmer vil presisere at dette fortsatt er Fremskrittspartiets primære syn.

Disse medlemmer viser imidlertid til at stortingsflertallet allerede har vedtatt de prinsipper som legges til grunn i Ot.prp. nr. 34 (1999-2000), og av den grunn ikke ser det nødvendig å gå ut av komitémerknadene.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 22 . juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere m.m.

I

I lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere gjøres det følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Offentlig godkjente sykepleiere *ansatt i privat eller fylkeskommunal virksomhet omfattet av lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. skal være medlemmer i pensjonsordningen for sykepleiere. Herunder omfattes blant annet ansatte ved:*

- a) sykehus
- b) sykestue
- c) fødehjem
- d) spesialsykehjem
- e) sykehotell
- f) medisinsk laboratorium
- g) røntgeninstitut
- h) privat forpleiningssted
- i) opptreningsinstitusjon
- j) daginstitusjon
- k) privatpraktiserende legespesialist
- l) privatpraktiserende psykolog
- m) virksomhet som yter ambulansetjeneste
- n) virksomhet som yter medisinsk nødmeldetjeneste.

Offentlig godkjente sykepleiere ansatt i stilling knyttet til helsetjeneste i henhold til lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene skal være medlemmer i pensjonsordningen for sykepleiere. Herunder omfattes blant annet ansatte ved:

- a) *privat sykehjem hvor eier har inngått avtale med kommune om utgiftsgodtgjøring*
- b) *privat omsorgsbolig hvor eier har inngått avtale med kommune om utgiftsgodtgjøring*
- c) *allmennpraktiserende lege med avtale om driftstilskudd fra kommune*
- d) *privatpraktiserende fysioterapeut med avtale om driftstilskudd fra kommune.*

Pensjonsordningens styre kan bestemme at offentlig godkjente sykepleiere som er i annen sykepleietjeneste enn nevnt i første og andre ledd, skal være medlemmer av pensjonsordningen.

§ 3 første ledd bokstav b andre punktum oppheves.

§ 3 andre ledd skal lyde:

Departementet kan unnta fra pensjonsordningen sykepleiere som på grunn av stilling som nevnt i § 1 første og andre ledd, er omfattet av annen pensjonsordning som det finner likeverdig med pensjonsordningen etter denne lov, eller når det ellers foreligger særlige grunner for det.

§ 7 fjerde og femte ledd skal lyde:

Ved overgang fra stilling med aldersgrense 65 år til stilling med aldersgrense 70 år, skal aldersgrensen på 65 år legges til grunn i inntil ti år dersom vedkommende ville hatt rett til alderspensjon etter den tidligere aldersgrensen. Det er et vilkår at vedkommende har hatt stilling med lavere aldersgrense i minst 15 år.

Ved overgang fra stilling med aldersgrense 70 år til stilling med aldersgrense 65 år, skal den lavere aldersgrensen først legges til grunn etter ett års tjeneste.

Nåværende fjerde og femte ledd blir nye sjette og sjuende ledd.

§ 11 tredje ledd skal lyde:

Løpende alderspensjon reduseres eller faller bort dersom pensjonisten på ny tar innskuddspliktig stilling, se § 3 første ledd bokstav b.

§ 11 femte ledd oppheves.

§ 12 nytt fjerde ledd skal lyde:

Når et medlem er fratrudd etter 1. januar 1967 med rett til oppsatt alderspensjon og senere blir tilstått uførepensjon etter lov om folketrygd, har vedkommende fra samme tidspunkt rett til uførepensjon fra pensjonsordningen svarende til oppsatt alderspensjon beregnet etter bestemmelsene i § 10 andre ledd.

§ 19 tredje ledd skal lyde:

Rett til ektefellepensjon inntreffer ikke når medlemmet dør innen ett år etter tilsetting med rett til medlemskap i pensjonsordningen eller ett år etter at ekteskapet ble inngått. Dette gjelder bare dødsfall som skyldes sykdom medlemmet led av ved tilsettingen eller ekteskapsinngåelsen, og som en av ektefellene må antas å ha kjent til.

§ 19 femte ledd oppheves.

Nåværende sjette ledd blir nytt femte ledd.

Ny § 19 a skal lyde:

Full årlig ektefellepensjon skal utgjøre 9 prosent av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (nettopensjon). Med pensjonsgrunnlag menes pensjonsgrunnlag fastsatt etter reglene i § 8. Se likevel overgangsregler i § 19 b. Ektefelle etter sykepleier med rett til oppsatt alderspensjon har rett til oppsatt ektefellepensjon.

Dersom avdødes tjenestetid er 30 år eller mer, ytes det full ektefellepensjon. Er avdødes tjenestetid mindre enn 30 år, ytes det redusert ektefellepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange tredjedeler av full pensjon som den avdøde hadde tjenestear. For beregning av oppsatt ektefellepensjon gjelder § 10 andre ledd tilsvarende.

Dersom avdøde mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon, legges samlet faktisk tjenestetid til grunn ved beregning av pensjonen. Det samme gjelder dersom avdøde hadde rett til en oppsatt pensjon. Ellers skal den tjenestetiden avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen legges til grunn.

Ny § 19 b skal lyde:

Når gjenlevende ektefelle er født før 1. juli 1950, og avdøde ble medlem i pensjonsordningen første gang før 1. juli 2000, ytes det ektefellepensjon etter denne bestemmelsen. Det samme gjelder for enke etter mannlige arbeidstaker med medlemskap i pensjonsordningen fra før 1. oktober 1976.

Full årlig ektefellepensjon skal utgjøre 39,6 prosent av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (bruttopensjon). Bestemmelsene i § 19 a første ledd fjerde punktum, andre og tredje ledd gjelder tilsvarende.

Pensjonen reduseres etter reglene i § 20.

§ 20 første og andre ledd skal lyde:

Enkemannspensjon fastsatt etter reglene i § 19 b skal reduseres i henhold til reglene i bokstav a og b nedenfor. Det samme gjelder enkepensjonen i de tilfelle medlemmet er innmeldt første gang etter 1. oktober 1976.

- a) *Har gjenlevende ektefelle samtidig rett til uføre- eller alderspensjon fra denne eller annen tjenestepensjonsordning, kan ektefellepensjonen fra denne pensjonsordningen ikke utbetales med et større beløp enn at samlet pensjon svarer til 60 prosent av summen av vedkommendes egen pensjon og avdødes alderspensjon.*
- b) *Når den gjenlevende ektefelle ut fra alder og ervervsevne, foreliggende ervervsmuligheter og omstendighetene for øvrig kan ventes å få en årlig ervervsinntekt som overstiger 50 prosent av grunnbeløpet i folketrygden, skal ektefellepensjonen reduseres. Reduksjonen skal utgjøre 40 prosent av den del av forventet årlig ervervsinntekt som overstiger 50 prosent av grunnbeløpet. Skjer det en vesentlig endring i de forhold som har vært avgjørende for fastsettelsen av ektefellepensjonen, kan saken prøves på nytt og pensjonen endres eller falle bort.*

Når spørsmål om overgangsstønad eller pensjon fra folketrygden til gjenlevende ektefelle er avgjort, skal pensjonen fra Pensjonsordningen fastsettes etter den forventede ervervsinntekt som er lagt til grunn i folketrygden. Har gjenlevende ektefelle fylt 67 år, skal ektefellepensjonen ikke avkortes med mindre vedkommende har ervervsinntekt.

Forskrift om fastsetting av ervervsinntekt for enker (enkemenn) i tjenestepensjonsordningen, gitt med hjemmel i lov om Statens Pensjonskasse, gjelder tilsvarende.

Dersom begge reduksjonsbestemmelsene skal anvendes, reduseres pensjonen først etter bokstav a.

Nåværende andre ledd blir nytt tredje ledd.

§ 22 skal lyde:

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om fastsetting av ektefellepensjon.

§ 23 skal lyde:

Når et medlem dør, har gjenlevende barn rett til barnepensjon. Pensjonsordningens styre kan tilstå barnepensjon også til stebarn og pleiebarn som avdøde forsørget.

For rett til oppsatt barnepensjon er det et vilkår at det avdøde medlemmet hadde en tjenestetid på minst 3 år.

Pensjonen utbetales til utløpet av den måneden barnet fyller 20 år. Barnepensjon etter medlem som er død før 1. juli 2000, løper likevel bare til utløpet av den måneden barnet fyller 18 år. For disse kan styret tilstå hel eller delvis pensjon inntil fylte 21 år dersom hensynet til barnets utdanning gjør det rimelig, og barnet ikke forsørger seg selv og ikke har midler til det. Dør barnet tidligere, utbetales pensjonen til og med måneden etter døds måneden.

§ 24 skal lyde:

Full årlig barnepensjon skal utgjøre 15 prosent av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (nettoppensjon). Med pensjonsgrunnlag menes pensjonsgrunnlag fastsatt etter reglene i § 8.

Er den avdødes tjenestetid 30 år eller mer, ytes det full barnepensjon. Dersom den avdødes tjenestetid er mindre enn 30 år, ytes det redusert barnepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange trettideler av full pensjon som den avdøde hadde tjenesteår. For beregning av oppsatt barnepensjon gjelder § 10 andre ledd tilsvarende.

Dersom den avdøde mottok avtalefestet pensjon, alderspensjon eller en tidligere oppsatt alders- eller uførepensjon, legges den faktiske tjenestetiden den avdøde hadde til grunn ved beregning av pensjonen. Det samme gjelder dersom den avdøde hadde rett til en oppsatt pensjon. Ellers skal den tjenestetiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen legges til grunn.

Barnepensjon etter medlem som er død før 1. juli 2000, beregnes likevel etter de regler som gjaldt ved dødsfallet.

Ny § 25 skal lyde:

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om fastsetting av barnepensjon.

§ 28 tredje ledd skal lyde:

Forfalt innskott er tvangsgrunnlag for utlegg.

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

Ny § 34 skal stå i kapittel X. Anke, og skal lyde:

Vedtak om ytelser fra pensjonsordningen for sykepleiere kan ankes inn for Trygderetten, jf. lov 16. desember 1966 nr. 9.

Ny § 35 skal stå i kapittel XI. Forskjellige bestemmelser, og skal lyde:

Ytelsene som gis i medhold av denne loven, samordnes etter bestemmelsene i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser.

§ 36 andre ledd skal lyde:

Den som krever pensjon etter denne loven, plikter å gi de opplysninger som er nødvendige for at pensjonsordningen skal kunne ta stilling til pensjonskravet og til enhver tid utbetale riktig pensjon.

§ 36 tredje ledd skal lyde:

Pensjonsordningen kan sette som vilkår for tilståelse av ytelser at vedkommende samtidig setter fram krav om ytelser etter lov om folketrygd. Departementet kan fastsette nærmere forskrifter om dette.

II

I lov 23. desember 1988 nr. 110 om statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon gjøres det følgende endringer:

§ 2 første ledd bokstav d nytt andre ledd skal lyde:

I forbindelse med etteroppjøret kan Rikstrygdeverket gi nødvendige inntektsopplysninger til andre pensjonsordninger, uten hinder av taushetsplikt.

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Folketrygdloven § 22-15 om feilutbetaling gjelder tilsvarende.

III

Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser

1. Endringene i lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere §§ 3, 7, 11, 12, 28, 34 og 36 trer i kraft straks.
2. Endringene i lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere §§ 1, 19, 19 a, 19 b, 20, 22, 23, 24, 25 og 35 trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.
3. Endringene i lov 23. desember 1988 nr. 110 om statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon trer i kraft 1. august 2000.

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 25. mai 2000

May-Helen Molvær Grimstad

leder

Shahbaz Tariq

ordfører

Oddbjørg Ausdal Starrfelt

sekretær